

مقدمه

استانداردهای حسابرسی بخش عمومی، شامل استانداردهای اصول کلی، پیش‌نیازهای اجرای حسابرسی، اصول بنیادی حسابرسی و استانداردهای عمومی و خاص حسابرسی، با وضع مقررات مشخص، رهنمودهای لازم برای مواجهه با موضوعات و مسائل حرفه‌ای را به حساب‌رسان ارائه می‌نماید. استانداردهای حسابرسی بیانگر برخورداری فرآیند حسابرسی و محصول نهایی آن (گزارش‌های حسابرسی) از کیفیت لازم است و ابتدای حسابرسی بر آن، در شرایط معمول، موجب ارتقاء میزان اطمینان استفاده‌کنندگان به گزارش‌های مالی و عملیاتی دستگاه‌های اجرایی می‌گردد.

طبقه‌بندی استانداردها

استانداردهای حسابرسی با ماهیت مشابه در چهار سطح طبقه‌بندی شده است:

سطح اول: اصول کلی

سطح دوم: پیش‌نیازهای اجرای حسابرسی

سطح سوم: اصول بنیادی حسابرسی‌های بخش عمومی، مالی، رعایت و عملکرد

سطح چهارم: استانداردهای عمومی و خاص حسابرسی

در سطح اول، اصول کلی حسابرسی دیوان محاسبات کشور در قالب هدف حسابرسی، کانون توجه حسابرسی، انواع حسابرسی، استقلال، رابطه با دستگاه‌های اجرایی، صلاحیت دیوان محاسبات کشور و گزارشگری تبیین شده است. در سطح دوم پیش‌نیازهای اجرای حسابرسی در قالب اصول استقلال، کنترل کیفیت، اخلاق حرفه‌ای و شفافیت و پاسخگویی بیان گردیده است. در سطح سوم، اصول بنیادی حسابرسی در بخش عمومی همراه با اصول بنیادی حسابرسی مالی، رعایت و عملکرد ارائه شده است و در سطح چهارم، رهنمودهای حسابرسی در زمینه حسابرسی مالی، رعایت و عملکرد ارائه شده است.

مجموعه حاضر اختصاص به استانداردهای اصلی سطوح چهارگانه فوق دارد و شامل پانزده استاندارد به شرح زیر است:

۱- استاندارد شماره ۱۰۰۰ با عنوان اصول کلی حسابرسی دیوان محاسبات کشور

۲- استاندارد شماره ۲۱۰۰ با عنوان اصول استقلال دیوان محاسبات کشور

- ۳- استاندارد شماره ۲۲۰۰ با عنوان کنترل کیفیت دیوان محاسبات کشور
- ۴- استاندارد شماره ۲۳۰۰ با عنوان اصول اخلاق حرفه‌ای دیوان محاسبات کشور
- ۵- استاندارد شماره ۲۴۰۰ با عنوان اصول شفافیت و پاسخگویی دیوان محاسبات کشور
- ۶- استاندارد شماره ۳۱۰۰ با عنوان اصول بنیادی حسابرسی بخش عمومی
- ۷- استاندارد شماره ۳۲۰۰ با عنوان اصول بنیادی حسابرسی مالی
- ۸- استاندارد شماره ۳۳۰۰ با عنوان اصول بنیادی حسابرسی عملکرد
- ۹- استاندارد شماره ۳۴۰۰ با عنوان اصول بنیادی حسابرسی رعایت
- ۱۰- استاندارد شماره ۴۱۱۰ با عنوان اهداف کلی حسابرسی مستقل و انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی

- ۱۱- استاندارد شماره ۴۱۲۰ با عنوان استاندارد مستندسازی حسابرسی صورتهای مالی
- ۱۲- استاندارد شماره ۴۱۳۰ با عنوان استاندارد برنامه‌ریزی حسابرسی مالی
- ۱۳- استاندارد شماره ۴۱۴۰ با عنوان استاندارد شواهد حسابرسی
- ۱۴- استاندارد شماره ۴۲۱۰ با عنوان استاندارد حسابرسی عملکرد
- ۱۵- استاندارد شماره ۴۳۰۰ با عنوان استاندارد حسابرسی رعایت

فرآیند استاندارد‌گذاری

فرآیند تدوین و تصویب استانداردهای حسابرسی در دیوان محاسبات کشور از توالی زیر تبعیت می‌نماید:

الف) ترجمه استانداردهای انتشار یافته توسط سازمان بین‌المللی مؤسسات عالی حسابرسی^۱

ب) بومی‌سازی استاندارد با توجه به شرایط محیطی

پ) ارائه استاندارد برای نظرخواهی

۱ - مسئولیت وضع استانداردهای حسابرسی بخش عمومی بر عهده سازمان بین‌المللی مؤسسات عالی حسابرسی (INTOSAI) است.

ت) طرح استاندارد در کمیته فنی تدوین استانداردها و موارد خاص در کارگروه تدوین استانداردها
 ث) ابلاغ استانداردها به صورت آزمایشی
 ج) دریافت نظرات در زمینه استانداردهای ابلاغ شده
 چ) طرح مجدد استانداردهای حسابرسی در کمیته فنی تدوین استانداردها
 ح) طرح استانداردها در هیات عمومی دیوان محاسبات کشور برای اجرای عملیاتی استانداردها
 استانداردهای حسابرسی توسط کمیته فنی و کارگروه تدوین استانداردهای حسابرسی با عضویت اشخاص زیر تدوین شده است:

- جناب آقای سعید بیت‌عفری عضو کمیته فنی و کارگروه
  - جناب آقای علیرضا تقی‌زاده عضو کمیته فنی و کارگروه
  - جناب آقای یزدان حسن‌آبادی عضو کمیته فنی (از تاریخ ۱۳۹۴/۸/۲۷) و کارگروه
  - جناب آقای رضا حیدری عضو کارگروه
  - جناب آقای کیومرث داودی رئیس کمیته فنی و کارگروه تا تاریخ ۱۳۹۵/۸/۱۶
  - جناب آقای خسرو زیباکردار عضو کارگروه
  - جناب آقای محمد طلوعی عضو کارگروه
  - جناب آقای کیوان طهماسبی عضو کمیته فنی و کارگروه
  - جناب آقای ضیاء‌الدین طوسی عضو کمیته فنی (تا تاریخ ۱۳۹۴/۸/۲۰) و کارگروه
  - جناب آقای عباس قادری‌آزاد عضو و دبیر کمیته فنی و کارگروه
  - جناب آقای شاهین گرائلی عضو کارگروه
  - جناب آقای دکتر سید محمد مقیمی رئیس کمیته فنی و کارگروه از تاریخ ۱۳۹۵/۸/۱۷
- بدینوسیله از تمامی اشخاصی که در فرآیند نظرخواهی با ارائه نظرات سازنده و مؤثر موجب ارتقاء کیفیت استانداردهای حاضر شده‌اند صمیمانه تشکر می‌شود.